ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)

της 3ης Μαΐου 2001 *

Στην υπόθεση C-306/98,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Divisional Court) (Ηνωμένο Βασίλειο), προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ), με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

The Queen

και

Minister of Agriculture, Fisheries and Food,

Secretary of State for the Environment,

ex parte:

Monsanto plc,

παρισταμένων των:

I Pi Ci SpA,

Clayton Plant Protection Ltd

και

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

British Agrochemicals Association Ltd (BAA),

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία των άρθρων 8, παράγραφοι 2 και 3, και 13, παράγραφος 6, της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1991, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΕΕ L 230, σ. 1),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. Gulmann (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, J.-P. Puissochet και R. Schintgen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Léger
γραμματέας: L. Hewlett, υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Monsanto plc, εκπροσωπούμενη από τον M. Hoskins, barrister, εντολοδόχο του S. Kon και της N. de Souza, solicitors,

— η Clayton Plant Protection Ltd, εκπροσωπούμενη από τον M. Howe, QC, και την L. Lane, barrister, εντολοδόχους του M. Stratford, solicitor,

— η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από την M. Ewing, επικουρούμενη από τους K. Parker, QC, και P. Mantle, barrister,

— η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις K. Rispal-Bellanger και R. Loosli-Surrans,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον X. Lewis,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις της Monsanto plc, εκπροσωπούμενης από τον M. Hoskins, της Clayton Plant Protection Ltd, εκπροσωπούμενης από τον M. Howe και την L. Lane, της British Agrochemicals Association Ltd (BAA), εκπροσωπούμενης από τον T. de la Mare, barrister, της Κυβερνήσεως του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενης από την G. Amodeo, επικουρούμενη από τον K. Parker, και της Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον X. Lewis, κατά τη συνεδρίαση της 30ής Μαρτίου 2000,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με διάταξη της 14ης Ιουλίου 1998, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 4 Αυγούστου 1998, το High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Divisional Court), υπέβαλε στο Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ), τέσσερα προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία των άρθρων 8, παράγραφοι 2 και 3, και 13, παράγραφος 6, της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1991, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΕΕ L 230, σ. 1).

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο «application for judicial review» (αιτήσεως δικαστικού ελέγχου) που υπέβαλε η Monsanto plc (στο εξής: Monsanto), με την οποία ζήτησε να αναγνωριστεί ότι ο Minister of Agriculture, Fisheries and Food και ο Secretary of State for the Environment (στο εξής: υπουργοί) παραβαίνουν τα άρθρα 4, παράγραφος 1, στοιχεία β' έως στ', και 8, παράγραφοι 2 και 3, της οδηγίας 91/414.

Το κοινοτικό νομικό πλαίσιο

3 Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 91/414, ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν μπορεί να διατεθεί στην αγορά και να χρησιμοποιηθεί σε κράτος μέλος μόνον όταν οι αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού το έχουν εγκρίνει σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας αυτής.

4 Υπό το καθεστώς που καθιέρωσε η οδηγία 91/414, ένα κράτος μέλος μπορεί να εγκρίνει φυτοπροστατευτικό προϊόν μόνον όταν οι δραστικές ουσίες που περιέχει έχουν εγκριθεί σε κοινοτικό επίπεδο και περιλαμβάνονται στο παράρτημα I της οδηγίας αυτής.

5 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας ορίζει:

«1. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε κάθε φυτοπροστατευτικό προϊόν να εγκρίνεται μόνον εφόσον:

α) οι δραστικές του ουσίες περιλαμβάνονται στο παράρτημα I και πληρούνται οι όροι του εν λόγω παραρτήματος, και, καθόσον αφορά τα ακόλουθα στοιχεία β', γ', δ' και ε', συμφώνως προς τις ενιαίες αρχές που καθορίζονται στο παράρτημα VI·

β) υπό το φως των τρεχουσών επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων, και από την εξέταση του φακέλου ο οποίος προβλέπεται στο παράρτημα III, αποδεικνύεται ότι, όταν χρησιμοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3, παράγραφος 3, και έχοντας υπόψη όλες τις κανονικές συνθήκες υπό τις οποίες μπορεί να χρησιμοποιηθεί καθώς και τις επιπτώσεις της χρήσης του:

i) είναι επαρκώς αποτελεσματικό,

ii) δεν έχει μη αποδεκτή επίδραση στα φυτά ή στα φυτικά προϊόντα,

iii) δεν προκαλεί μη αναγκαίους πόνους στα καταπολεμητέα σπονδυλωτά,

iv) δεν έχει επιβλαβή άμεση ή έμμεση επίδραση στην υγεία των ανθρώπων ή των ζώων (π.χ. μέσω πόσιμου νερού, τροφών ή ζωοτροφών) ή στα υπόγεια ύδατα,

v) δεν έχει μη αποδεκτή επίδραση στο περιβάλλον, αφού ληφθούν ιδίως υπόψη:

— η τύχη και η κατανομή του στο περιβάλλον, ιδίως η ρύπανση των υδάτων, περιλαμβανομένων και των πόσιμων και των υπόγειων,

— η επίδρασή του σε είδη μη στόχους·

γ) η φύση και η ποσότητα των δραστικών του ουσιών και, ενδεχομένως, των σημαντικών από τοξικολογική και οικοτοξικολογική άποψη συνοδών τους και βοηθητικών ουσιών μπορούν να προσδιορίζονται με κατάλληλες μεθόδους, οι οποίες εναρμονίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 21, ή εάν δεν έχει γίνει εναρμόνισή τους, εγκρίνονται από τις υπεύθυνες για την έγκριση αρχές·

δ) τα υπολείμματά του που προκύπτουν από εγκεκριμένες χρήσεις και τα οποία έχουν τοξικολογική και περιβαλλοντική σημασία, μπορούν να προσδιορίζονται με κατάλληλες μεθόδους γενικής χρήσης·

ε) οι φυσικές και χημικές του ιδιότητες έχουν προσδιοριστεί και έχουν κριθεί κατάλληλες για τη χρήση που προορίζεται το προϊόν και την αποθήκευσή του·

στ) για τα προβλεπόμενα από την έγκριση γεωργικά προϊόντα, έχουν καθορισθεί προσωρινά μέγιστα όρια υπολειμμάτων από το κράτος μέλος και έχουν γνωστοποιηθεί στην Επιτροπή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12· μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από τη γνωστοποίηση αυτή, η Επιτροπή εξετάζει κατά πόσο είναι αποδεκτά τα καθορισθέντα από το κράτος μέλος προσωρινά μέγιστα όρια υπολειμμάτων και, με τη διαδικασία του άρθρου 19, καθορίζει προσωρινά μέγιστα όρια υπολειμμάτων σε κοινοτικό επίπεδο, τα οποία παραμένουν σε ισχύ μέχρι να υιοθετηθούν τα αντίστοιχα μέγιστα όρια σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 90/642/ΕΟΚ και στο άρθρο 11 της οδηγίας 86/362/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 88/298/ΕΟΚ.

Συγκεκριμένα:

i) τα κράτη μέλη δεν μπορούν να απαγορεύουν ή να εμποδίζουν την εισαγωγή στην επικράτειά τους προϊόντων που περιέχουν υπολείμματα φυτοφαρμάκων, εάν η περιεκτικότητά τους σε υπολείμματα δεν υπερβαίνει τα προσωρινά μέγιστα όρια που έχουν οριστεί σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο,

ii) τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι όροι έγκρισης εφαρμόζονται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην υπερβαίνουν τα προσωρινά μέγιστα όρια.»

6 Το άρθρο 8 της οδηγίας 91/414, το οποίο προβλέπει κατ' εξαίρεση μεταβατικά μέτρα για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που περιέχουν δραστικές ουσίες τις οποίες δεν αφορά το παράρτημα Ι της οδηγίας αυτής, ορίζει στην παράγραφό του 2:

«Κατά παρέκκλιση του άρθρου 4 και με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 και της οδηγίας 79/117/ΕΟΚ, ένα κράτος μέλος μπορεί, επί περίοδο δώδεκα ετών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας οδηγίας, να εγκρίνει τη διάθεση στην αγορά, στην επικράτειά του, φυτοπροστατευτικών προϊόντων τα οποία περιέχουν δραστικές ουσίες που δεν αναφέρονται στο παράρτημα Ι και [που] διατίθενται ήδη στην αγορά δύο έτη μετά την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας οδηγίας.

Μετά την έκδοση της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή θα αρχίσει πρόγραμμα εργασίας για την προοδευτική εξέταση των δραστικών αυτών ουσιών εντός της περιόδου των δώδεκα ετών που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο. Το πρόγραμμα αυτό μπορεί να επιβάλει στα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν όλα τα απαιτούμενα δεδομένα στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη, εντός προθεσμίας που το ίδιο το πρόγραμμα ορίζει. Κανονισμός, που θα εκδοθεί με τη διαδικασία του άρθρου 19, θα προβλέπει όλες τις διατάξεις που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή του προγράμματος.

[...]

Κατά τη δωδεκαετή περίοδο που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο και αφού εξετασθεί μια τέτοια δραστική ουσία από την επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 19, μπορεί να αποφασιστεί, με τη διαδικασία του ίδιου άρθρου 19, ότι η εν λόγω δραστική ουσία μπορεί να καταχωρηθεί στο παράρτημα Ι και υπό ποιους όρους ή, εάν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 5 ή δεν έχουν υποβληθεί οι απαιτούμενες πληροφορίες και δεδομένα εντός της οριζόμενης προθεσμίας, ότι δεν θα καταχωρηθεί. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, ανάλογα με την περίπτωση, οι σχετικές εγκρίσεις χορηγούνται, ανακαλούνται ή τροποποιούνται εντός της οριζόμενης προθεσμίας.»

7 Το άρθρο 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 91/414 ορίζει ότι, «[κ]ατά τη διαδικασία [επαν]εξέτασης, σύμφωνα με την παράγραφο 2, φυτοπροστατευτικών προϊόντων τα οποία περιέχουν μια δραστική ουσία και πριν γίνει η [επαν]εξέταση αυτή, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', σημεία i έως v, και στοιχεία γ' έως στ', σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις όσον αφορά τα δεδομένα που πρέπει να παρασχεθούν.»

8 Κατά το άρθρο 13, παράγραφος 3, στοιχείο γ', της οδηγίας 91/414, «[ό]ταν χορηγούν εγκρίσεις, τα κράτη μέλη δεν χρησιμοποιούν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα II προς όφελος άλλων αιτούντων [...] για περιόδους οι οποίες δεν υπερβαίνουν τα δέκα έτη από την ημερομηνία λήψης της αποφάσεως σε κάθε κράτος μέλος και οι οποίες προβλέπονται από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, για τις δραστικές ουσίες που κυκλοφορούσαν στην αγορά δύο έτη μετά την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας οδηγίας». Κατά το άρθρο 13, παράγραφος 4, στοιχείο γ', της ίδιας οδηγίας, «[ό]ταν χορηγούν εγκρίσεις, τα κράτη μέλη δεν χρησιμοποιούν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα III προς όφελος άλλων αιτούντων [...] για περιόδους που δεν υπερβαίνουν τα δέκα έτη και που προβλέπονται από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία μετά την πρώτη έγκριση του φυτοπροστατευτικού προϊόντος σε κάθε κράτος μέλος, εάν η εν λόγω έγκριση χορηγείται πριν από την καταχώρηση στο παράρτημα I της δραστικής ουσίας που περιέχεται στο προϊόν αυτό.»

9 Το άρθρο 13, παράγραφος 6, της οδηγίας 91/414, το οποίο, όσον αφορά τις δραστικές ουσίες που ήδη διατίθενται στην αγορά δύο χρόνια μετά την κοινοποίηση της οδηγίας αυτής, εισάγει εξαίρεση από το γενικό καθεστώς υποβολής δεδομένων στο οποίο υπόκειται όποιος ζητεί άδεια διαθέσεως φυτοπροστατευτικού προϊόντος στην αγορά, ορίζει ότι «τα κράτη μέλη μπορούν να συνεχίσουν, τηρουμένων των διατάξεων της Συνθήκης, να εφαρμόζουν τους προϋπάρχοντες εθνικούς κανόνες σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες, εφόσον οι ουσίες αυτές δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα I [της οδηγίας αυτής]».

10 Σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 1, της οδηγίας 91/414, η οδηγία αυτή έπρεπε να τεθεί σε εφαρμογή εντός προθεσμίας δύο ετών από την ημερομηνία που κοινοποιήθηκε.

Το εθνικό νομικό πλαίσιο και η διαφορά της κύριας δίκης

11 Το glyphosate είναι μια δραστική ουσία που χρησιμοποιείται για την παρασκευή ζιζανιοκτόνων. Το 1974, η Monsanto, ο εφευρέτης της ουσίας αυτής, έλαβε στο Ηνωμένο Βασίλειο την πρώτη εμπορική έγκριση ζιζανιοκτόνου με βάση το glyphosate. Η έγκριση αυτή χορηγήθηκε στο πλαίσιο δύο συναινετικών συστημάτων που ίσχυαν κατόπιν συμφωνίας μεταξύ της British Agrochemicals Association Ltd (BAA), μιας αντιπροσωπευτικής οργανώσεως του σχετικού τομέα, και του Ministry of Agriculture, Fisheries and Food. Για να λάβει την έγκριση αυτή, η Monsanto χρειάστηκε να υποβάλει σειρά δεδομένων για να γίνει αξιολόγηση στο πλαίσιο των συστημάτων αυτών.

12 Με τη θέση σε ισχύ, στις 6 Οκτωβρίου 1986, των Control of Pesticides Regulations 1986 (κανόνων ελέγχου των φυτοφαρμάκων, SI 1986/1510), τα δύο συναινετικά συστήματα κατέστησαν ανενεργά, αλλ' αυτομάτως χορηγήθηκαν νόμιμες άδειες διαθέσεως στην αγορά για κάθε προϊόν που είχε εγκριθεί στο πλαίσιο του παλαιού καθεστώτος. Τούτο έγινε και όσον αφορά την εμπορική έγκριση που είχε λάβει η Monsanto για το προϊόν της με βάση το glyphosate.

13 Κατά τη ρύθμιση που ισχύει στο Ηνωμένο Βασίλειο, τα δεδομένα ως προς τη δραστική ουσία και το φυτοπροστατευτικό προϊόν που την περιέχει, τα οποία υποβάλλονται για τη στήριξη αιτήσεως πρώτης άδειας διαθέσεως του προϊόντος αυτού στην αγορά, προστατεύονται επί περίοδο δέκα ετών. Όσον αφορά τα προϊόντα που εγκρίθηκαν πριν από τις 6 Οκτωβρίου 1986 στο πλαίσιο των συναινετικών συστημάτων, η δεκαετής περίοδος προστασίας άρχισε από την ημερομηνία αυτή, η οποία είναι η ημερομηνία της αυτόματης χορηγήσεως της νόμιμης εγκρίσεως βάσει των Control of Pesticides Regulations 1986.

14 Η προστασία των δεδομένων της οποίας ετύγχανε η Monsanto για τα πληροφοριακά στοιχεία που είχε προσκομίσει για να λάβει στο Ηνωμένο Βασίλειο την αρχική εμπορική έγκριση για το προϊόν της έληξε στις 6 Οκτωβρίου 1996. Έκτοτε ο Pesticides Safety Directorate (στο εξής: PSD), ο οποίος είναι εκτελεστικός φορέας του

Ministry of Agriculture, Fisheries and Food, αρμόδιος για τη διεκπεραίωση και αξιολόγηση των αιτήσεων άδειας διαθέσεως φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά, έχει τη δυνατότητα να αναφέρεται, κατά την αξιολόγηση αιτήσεων άλλων παρασκευαστών, στις πληροφορίες που περιέχονται στα δεδομένα που αρχικώς είχε υποβάλει η Monsanto.

15 Υπό το καθεστώς που ισχύει σήμερα στο Ηνωμένο Βασίλειο, κάθε παρασκευαστής που επιθυμεί να λάβει στο Ηνωμένο Βασίλειο άδεια διαθέσεως στην αγορά νέου ζιζανιοκτόνου με βάση το glyphosate υποβάλλει αίτηση «me-too» («me-too application») στον PSD. Η διαδικασία αυτή στηρίζεται στην αρχή ότι ο παρασκευαστής προϊόντος κοινόχρηστης ονομασίας οφείλει να υποβάλει δεδομένα που να είναι ανάλογα με εκείνα που υποβλήθηκαν παλαιότερα από αυτόν που ζήτησε την πρώτη άδεια διαθέσεως στην αγορά. Στις γραπτές οδηγίες του PSD, οι αιτήσεις «me-too» ορίζονται ως αιτήσεις που καθιστούν αναγκαία την υποβολή δεδομένων που ανταποκρίνονται στις αρχικές απαιτήσεις.

16 Κατά τη ρύθμιση του Ηνωμένου Βασιλείου, οι υπουργοί δύνανται οποτεδήποτε να επανεξετάσουν μια άδεια διαθέσεως στην αγορά. Στην περίπτωση αυτή, τα υποβληθέντα για την εν λόγω επανεξέταση δεδομένα ως προς τις δραστικές ουσίες τυγχάνουν πενταετούς προστασίας. Μετά την επανεξέταση αυτή, όλοι οι κάτοχοι αδειών που αφορούν προϊόντα τα οποία περιέχουν τις σχετικές δραστικές ουσίες οφείλουν να υποβάλουν πρόσθετα δεδομένα ισοδύναμα με εκείνα αυτού που υπέβαλε την αρχική αίτηση, είτε με το να δημιουργήσουν δικά τους δεδομένα είτε με το διαπραγματευθούν την πρόσβαση σε προστατευόμενα δεδομένα που ανήκουν στην ιδιοκτησία τρίτων. Τούτο ισχύει και για τους αιτούντες «me-too» οι οποίοι, για να λάβουν άδεια διαθέσεως των προϊόντων τους στην αγορά, οφείλουν να υποβάλουν δεδομένα που αντιστοιχούν στο σύνολο των δεδομένων αυτού που υπέβαλε την αρχική αίτηση.

17 Μέχρι σήμερα, οι βρετανικές αρχές δεν έχουν επανεξετάσει κανένα προϊόν που έχει ως βάση το glyphosate. Κατά συνέπεια, οι αιτούντες «me-too» που ζητούν άδειες για προϊόντα με βάση το glyphosate μπορούν να επιλέξουν είτε να υποβάλουν δεδομένα

ισοδύναμα με εκείνα που η Monsanto υπέβαλε για να λάβει την πρώτη της άδεια είτε να παραπέμψουν στα δεδομένα του φακέλου που κατέθεσε η Monsanto, τα οποία δεν προστατεύονται πλέον, είτε να συνδυάσουν τις δύο αυτές δυνατότητες.

18 Έτσι, όποια προσέγγιση και αν γίνει σχετικά, τα πληροφοριακά στοιχεία που πρέπει να παρασχεθούν ή να παρατεθούν για να ληφθεί άδεια «me-too» για τη διάθεση στην αγορά προϊόντος με βάση το glyphosate στηρίζονται στα δεδομένα που η Monsanto υπέβαλε το 1974 για να λάβει την αρχική εμπορική της έγκριση.

19 Όταν η Monsanto υπέβαλε την αίτησή της περί «judicial review», το glyphosate δεν περιλαμβανόταν στο παράρτημα I της οδηγίας 91/414.

20 Στο πλαίσιο της κύριας δίκης, η Monsanto ισχυρίστηκε ότι οι υπουργοί, με το να μην απαιτούν, πριν εγκρίνουν το σχετικό προϊόν, από τους αιτούντες «me-too» να υποβάλουν ενημερωμένα δεδομένα ως προς τις δραστικές ουσίες και το προϊόν αυτό, παραβαίνουν τα άρθρα 4, παράγραφος 1, στοιχεία β' έως στ', και 8, παράγραφοι 2 και 3, της οδηγίας 91/414 και ζήτησε μεταξύ άλλων να αναγνωριστεί τούτο από το αιτούν δικαστήριο.

21 Η Monsanto υποστήριξε ότι, βάσει του άρθρου 8, παράγραφοι 2 και 3, της οδηγίας 91/414, ένα κράτος μέλος μπορεί να επιτρέψει τη διάθεση στην εγχώρια αγορά νέου φυτοπροστατευτικού προϊόντος που έχει ως βάση το glyphosate μόνον αν ο αιτών υποβάλει δεδομένα που αποδεικνύουν ότι, λαμβανομένων υπόψη των επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων, το σχετικό προϊόν ικανοποιεί τις επιταγές του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχεία β' έως στ', της οδηγίας αυτής.

22 Η ερμηνεία αυτή καθιστά, κατά τη Monsanto, δυνατό να αποφευχθεί, σύμφωνα με τον στόχο υπάρξεως υψηλού επιπέδου προστασίας ο οποίος διατυπώνεται στην ένατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 91/414, η διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων τα οποία δημιουργούν κινδύνους για την υγεία των ανθρώπων και των ζώων, για τα υπόγεια ύδατα και για το περιβάλλον.

23 Κατά τη Monsanto, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η λέξη «[επαν]εξέταση» που χρησιμοποιείται στο άρθρο 8, παράγραφος 3, της εν λόγω οδηγίας αφορά μόνον την κατάσταση όπου ένα κράτος μέλος επανεξετάζει προϋπάρχουσα άδεια διαθέσεως στην αγορά, η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή και για την αξιολόγηση μιας αιτήσεως που έχει υποβληθεί βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 2, καθόσον επιβάλλει στα κράτη μέλη να τηρούν τις επιταγές του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', σημεία i έως v, και στοιχεία γ' έως στ', και «πριν γίνει η [επαν]εξέταση αυτή».

24 Κατά συνέπεια, η Monsanto ισχυρίστηκε ότι ο PSD έπρεπε, πριν εγκρίνει το σχετικό προϊόν, να απαιτεί από όλους τους αιτούντες «me-too» να υποβάλλουν ενημερωμένα δεδομένα ως προς τις δραστικές ουσίες και το προϊόν αυτό. Συναφώς, ανέφερε ότι ορισμένα κράτη μέλη, μεταξύ δε αυτών τα Βασίλεια του Βελγίου και της Δανίας, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, η Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Βασίλειο της Σουηδίας, εφαρμόζουν με επιτυχία το σύστημα αυτό.

25 Οι υπουργοί απάντησαν κατ' αρχάς ότι το άρθρο 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 91/414 δεν έχει εφαρμογή επί των αιτήσεων αδείας «me-too» που υποβάλλονται βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 2, της ίδιας οδηγίας για προϊόντα με βάση το glyphosate, οπότε, όταν χορήγησε τέτοιες άδειες, ο PSD δεν ήταν υποχρεωμένος να λάβει υπόψη το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', σημεία i έως v, και στοιχεία γ' έως στ', της οδηγίας αυτής. Συγκεκριμένα, κατά τους υπουργούς, μπορεί να γίνει σαφής διάκριση μεταξύ της εξετάσεως αιτήσεως για τη χορήγηση άδειας διαθέσεως φυτοπροστατευτικού προϊόντος στην αγορά, η οποία εξέταση διέπεται από το άρθρο 8, παράγραφος 2, και της επανεξετάσεως της άδειας για τη διάθεση φυτοπροστατευτικού προϊόντος στην αγορά, η οποία επανεξέταση διέπεται από το άρθρο 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 91/414. Κατά συνέπεια, η τελευταία διάταξη έχει εφαρμογή μόνον όταν ένα κράτος μέλος επανεξετάζει προϋπάρχουσα άδεια.

26 Στη συνέχεια, οι υπουργοί υποστήριξαν επικουρικώς ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι το άρθρο 8, παράγραφος 3, διέπει τη χορήγηση άδειας που ζητείται βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 2, δεν αφορά το πρώτο μέρος του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 91/414, οπότε το πρώτο αυτό μέρος σε καμία περίπτωση δεν έχει εφαρμογή για τη χορήγηση αδειών βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 2. Κατά συνέπεια, εν προκειμένω δεν ασκούν επιρροή οι λέξεις «υπό το φως των επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων» που περιέχει το πρώτο αυτό μέρος.

27 Τέλος, οι υπουργοί ισχυρίστηκαν ότι η ερμηνεία που προβάλλει η Monsanto καθιστά ανεφάρμοστο το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 91/414, καθόσον από την ερμηνεία αυτή προκύπτει ότι όλες οι άδειες που χορηγούνται στο πλαίσιο των μεταβατικών μέτρων του άρθρου 8, παράγραφος 2, πρέπει να θεωρηθούν ως επανεξετάσεις. Τούτο συνεπάγεται την υποχρέωση εκσυγχρονισμού των απαιτήσεων σχετικά με τα δεδομένα προτού υποβληθεί μια αίτηση, καθόσον η αρχή που είναι αρμόδια για τη χορήγηση των αδειών θα πρέπει στη συνέχεια να προβεί σε πλήρη επιστημονική αξιολόγηση των νέων δεδομένων. Έτσι, με την ερμηνεία αυτή τίθεται σε κίνδυνο η υλοποίηση του στόχου των μεταβατικών μέτρων που προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 91/414.

28 Εκτιμώντας ότι η εκδίκαση της υποθέσεως που εκκρεμεί ενώπιόν του καθιστά αναγκαία την ερμηνεία των σχετικών διατάξεων της οδηγίας 91/414, το High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Divisional Court), αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1991, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων, εφαρμογή κάθε φορά που κράτος μέλος επιτρέπει τη διάθεση φυτοπροστατευτικού προϊόντος στην αγορά στο έδαφός του κατ' εφαρμογήν

του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής, οπότε το εν λόγω κράτος μέλος έχει υποχρέωση να αξιολογήσει την αίτηση άδειας σύμφωνα με τις επιταγές του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', σημεία i έως v, και στοιχεία γ' έως στ';

2) Αν η απάντηση στο πρώτο ερώτημα είναι καταφατική, έχει το κράτος μέλος υποχρέωση να τηρεί, όσον αφορά τις αιτήσεις αυτές, τις επιταγές του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', σημεία i έως v, "υπό το φως των επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων";

3) Αν η απάντηση στο πρώτο ερώτημα είναι καταφατική, έχει το κράτος μέλος επίσης υποχρέωση να τηρεί, όσον αφορά τις αιτήσεις αυτές, τις επιταγές του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχεία γ' έως στ', "υπό το φως των επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων";

4) Αν οι απαντήσεις στο πρώτο, στο δεύτερο και/ή στο τρίτο ερώτημα είναι καταφατικές, έχει το κράτος μέλος υποχρέωση να εξασφαλίσει ότι οι διατάξεις της ημεδαπής σχετικά με τα δεδομένα που πρέπει να υποβληθούν (όπως οι διατάξεις αυτές μνημονεύονται στα άρθρα 8, παράγραφος 3, και 13, παράγραφος 6, της οδηγίας) καθιστούν δυνατό να γίνει αξιολόγηση σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', σημεία i έως v, και στοιχεία γ' έως στ', της οδηγίας "υπό το φως των επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων";»

Επί του πρώτου ερωτήματος

29 Με το πρώτο του ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά στην ουσία αν το άρθρο 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 91/414 έχει εφαρμογή όταν σε κράτος μέλος έχει υποβληθεί βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 2, της ίδιας οδηγίας αίτηση πρώτης άδειας

διαθέσεως στην αγορά φυτοπροστατευτικού προϊόντος κοινόχρηστης ονομασίας το οποίο περιέχει δραστική ουσία που δεν περιλαμβάνεται στο παράρτημα I της οδηγίας αυτής και που ήδη υπάρχει στην εγχώρια αγορά δύο χρόνια μετά την ημερομηνία κοινοποιήσεως της εν λόγω οδηγίας, οπότε το πιο πάνω κράτος μέλος οφείλει να εξετάσει την αίτηση αυτή σύμφωνα με τις επιταγές του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', σημεία i έως v, και στοιχεία γ' έως στ', της οδηγίας αυτής.

30 Εν προκειμένω, πρέπει να υπομνηστεί ότι το άρθρο 8, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 91/414 ορίζει:

«Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 4, ένα κράτος μέλος μπορεί, προκειμένου να καταστεί δυνατή η βαθμαία εκτίμηση των ιδιοτήτων των νέων δραστικών ουσιών και να διευκολυνθεί η διάθεση νέων σκευασμάτων στη γεωργία, να εγκρίνει, για προσωρινή περίοδο που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη, τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν δραστική ουσία η οποία δεν περιλαμβάνεται στο παράρτημα I και δεν υπήρχε στην αγορά δύο έτη μετά την κοινοποίηση της παρούσας οδηγίας, εφόσον:

α) εφαρμόζοντας τις διατάξεις του άρθρου 6, παράγραφοι 2 και 3, διαπιστώνεται ότι ο σχετικός με τη δραστική ουσία φάκελος πληροί τις απαιτήσεις των παραρτημάτων II και III σε σχέση με τις προβλεπόμενες χρήσεις·

β) το κράτος μέλος αποδεικνύει ότι η δραστική ουσία είναι δυνατόν να πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 5, παράγραφος 1, και ότι το φυτοπροστατευτικό προϊόν αναμένεται να πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχεία β' έως στ'.»

31 Το άρθρο 8, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 91/414 ορίζει ότι, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 4 και τηρουμένων, μεταξύ άλλων, των διατάξεων του άρθρου 8, παράγραφος 3, της ίδιας οδηγίας, ένα κράτος μέλος μπορεί, κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου δώδεκα ετών, να επιτρέπει τη διάθεση στην αγορά, εντός της επικράτειάς του, φυτοπροστατευτικών προϊόντων τα οποία περιέχουν δραστικές ουσίες που δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας αυτής και που ήδη υπάρχουν στην αγορά δύο χρόνια μετά την ημερομηνία κοινοποιήσεως της πιο πάνω οδηγίας.

32 Κατά συνέπεια, προκύπτει ότι, αντιθέτως προς το άρθρο 8, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 91/414, το άρθρο της 8, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, δεν προσδιορίζει τις επιταγές που πρέπει να τηρηθούν για να χορηγηθεί άδεια διαθέσεως στην αγορά. Παρά ταύτα, διευκρινίζει ότι η άδεια αυτή χορηγείται τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 91/414.

33 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 91/414, οι επιταγές του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', σημεία i έως v, και στοιχεία γ' έως στ', της ίδιας οδηγίας τηρούνται από τα κράτη μέλη «κατά τη διαδικασία [επαν]εξέτασης [...] φυτοπροστατευτικών προϊόντων», τα οποία περιέχουν δραστική ουσία που δεν περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι της οδηγίας αυτής και που ήδη υπάρχει στην αγορά δύο χρόνια μετά την ημερομηνία κοινοποιήσεως της εν λόγω οδηγίας, και πριν γίνει η επανεξέταση αυτή.

34 Η επανεξέταση αυτή προϋποθέτει ότι το φυτοπροστατευτικό προϊόν έχει ήδη καταστεί το αντικείμενο άδειας διαθέσεως στην αγορά, όπως μπορεί να συναχθεί ιδίως από το άρθρο 4, παράγραφος 5, της οδηγίας 91/414, κατά το οποίο οι άδειες των φυτοπροστατευτικών προϊόντων των οποίων οι δραστικές ουσίες απαριθμούνται στο παράρτημα Ι μπορούν να επανεξεταστούν οποτεδήποτε υπάρξουν ενδείξεις ότι δεν πληρούται πλέον μια από τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση των αδειών αυτών.

35 Όμως, ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν κοινόχρηστης ονομασίας για το οποίο ζητείται, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 8, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 91/414, πρώτη άδεια διαθέσεως στην αγορά δεν είναι φυτοπροστατευτικό προϊόν που έχει ήδη καταστεί το αντικείμενο άδειας διαθέσεως στην αγορά.

36 Κατά συνέπεια, όταν υποβάλλεται τέτοια αίτηση άδειας διαθέσεως στην αγορά, δεν μπορεί να γίνει λόγος για επανεξέταση του σχετικού φυτοπροστατευτικού προϊόντος υπό την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 91/414.

37 Η Monsanto και η Επιτροπή ισχυρίζονται ότι, εν πάση περιπτώσει, το άρθρο 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 91/414 έχει εφαρμογή στο πλαίσιο διαδικασίας χορηγήσεως άδειας για τη διάθεση φυτοπροστατευτικού προϊόντος κοινόχρηστης ονομασίας στην αγορά λόγω του ότι η διάταξη αυτή ορίζει ότι έχει εφαρμογή και «πριν γίνει η [επαν]εξέταση αυτή».

38 Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

39 Στην πραγματικότητα, η φράση «πριν γίνει η [επαν]εξέταση αυτή», που περιέχεται στο άρθρο 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 91/414, πρέπει να νοηθεί, όπως στην ουσία υποστήριξε η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, υπό την έννοια ότι, όταν τα κράτη μέλη αποφασίζουν να επανεξετάσουν φυτοπροστατευτικά προϊόντα, λαμβάνουν ως κριτήριο ακριβώς τις επιταγές του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', σημεία i έως v, και στοιχεία γ' έως στ', της ίδιας οδηγίας.

40 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η ερμηνεία αυτή συμβιβάζεται με όλες τις γλωσσικές αποδόσεις του άρθρου 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 91/414. Αντιθέτως, η ερμηνεία που προτείνεται από τη Monsanto και την Επιτροπή, η οποία αποκλείει την ύπαρξη της αναγκαίας λειτουργικής σχέσεως μεταξύ του σταδίου της επανεξετάσεως και του προηγουμένου σταδίου, όπως τα στάδια αυτά προβλέπονται στο άρθρο 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 91/414, δεν συμβιβάζεται, μεταξύ άλλων, με τις αποδόσεις της διατάξεως αυτής στα δανικά [«Medlemsstater skal, når de tager plantebeskyttelsesmidler, som indeholder et aktivt stof, op til fornyet overvejelse i henhold til stk. 2, inden sådan fornyet overvejelse finder sted, påse, at de i artikel 4, stk. 1, litra b), nr. i) til v), og i litra c) til f), anførte krav er opfyldt i henhold til de nationale bestemmelser om dokumentation»], στα γερμανικά [«Bei der Überprüfung von Pflanzenschutzmitteln, die einen Wirkstoff gemäß Absatz 2 enthalten, wenden die Mitgliedstaaten vor der Prüfung die Anforderungen gemäß Artikel 4 Absatz 1 Buchstabe b) Ziffern i) bis v) und Buchstaben c), d), e) und f) im Einklang mit den einzelstaatlichen Bestimmungen über die vorzulegenden Angaben an»], στα ιταλικά [«Laddove autorizzino il riesame dei prodotti fitosanitari contenenti sostanze attive di cui al paragrafo 2, gli Stati membri, prima di procedere a tale esame, debbono applicare il disposto dell'articolo 4, paragrafo 1, lettera b), punti da i) a v), nonché lettere da c) a f), tenendo conto delle disposizioni nazionali relative ai dati da fornire»] και στα ολλανδικά [«Wanneer Lid-Staten een nieuw onderzoek instellen naar gewasbeschermingsmiddelen die een overeenkomstig lid 2 te onderzoeken werkzame stof bevatten, passen zij, voordat dit onderzoek heeft plaatsgevonden, de in artikel 4, lid 1, onder b), punten i) tot en met v), en onder c) tot en met f), genoemde voorwaarden toe, uit hoofde van de nationale bepalingen betreffende de te verstrekken gegevens»].

41 Επομένως, η οδηγία 91/414 δεν επιβάλλει να αξιολογηθεί σύμφωνα με τις επιταγές του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', σημεία i έως v, και στοιχεία γ' έως στ', της οδηγίας αυτής η αίτηση πρώτης άδειας διαθέσεως στην αγορά φυτοπροστατευτικού προϊόντος κοινόχρηστης ονομασίας το οποίο περιέχει δραστική ουσία που δεν περιλαμβάνεται στο παράρτημα I της ίδιας οδηγίας και που ήδη υπάρχει στην εγχώρια αγορά δύο χρόνια μετά την ημερομηνία κοινοποιήσεως της πιο πάνω οδηγίας.

42 Η αίτηση αυτή εμπίπτει στο άρθρο 13, παράγραφος 6, της οδηγίας 91/414, το οποίο, εισάγοντας για τις δραστικές ουσίες, που ήδη διατίθενται στην αγορά δύο χρόνια μετά την κοινοποίηση της οδηγίας αυτής, εξαίρεση από το γενικό καθεστώς υπο-

βολής δεδομένων στο οποίο υπόκειται εκείνος που ζητεί άδεια διαθέσεως φυτοπροστατευτικού προϊόντος στην αγορά, ορίζει ότι τα κράτη μέλη θα μπορούν, όσο οι ουσίες αυτές δεν έχουν καταχωρηθεί στο παράρτημα I της οδηγίας αυτής, να συνεχίσουν να εφαρμόζουν, τηρουμένων των διατάξεων της Συνθήκης, τους προϋπάρχοντες εθνικούς κανόνες σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες.

43 Έτσι, κατά τη μεταβατική περίοδο του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 91/414 τα κράτη μέλη συνεχίζουν να εφαρμόζουν το σύστημά τους ή τις πρακτικές τους για τη διάθεση στην αγορά, εντός της επικράτειάς τους, φυτοπροστατευτικών προϊόντων τα οποία περιέχουν δραστικές ουσίες που δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα I της οδηγίας αυτής και που ήδη υπάρχουν στην αγορά δύο χρόνια μετά την κοινοποίηση της εν λόγω οδηγίας.

44 Τέλος, η λύση αυτή αντιστοιχεί στη λύση που δέχεται η οδηγία 98/8/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 1998, για τη διάθεση βιοκτόνων στην αγορά (ΕΕ L 123, σ. 1), τα οποία προηγουμένως ήσαν γνωστά, όπως υπενθυμίζει η δεύτερη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας αυτής, ως μη γεωργικά παρασιτοκτόνα. Η οδηγία 98/8 περιέχει διατάξεις σχετικά με τη διάθεση προϊόντων στην αγορά, οι οποίες έχουν ουκ ολίγες ομοιότητες με τις διατάξεις της οδηγίας 91/414, ιδίως όσον αφορά την αρχή της καταρτίσεως κοινοτικού καταλόγου των επιτρεπομένων δραστικών ουσιών, την κοινοτική διαδικασία για την αξιολόγηση του αν μια δραστική ουσία μπορεί να καταχωρηθεί στον κοινοτικό κατάλογο και την περιοδική επανεξέταση των ουσιών που περιλαμβάνονται στον κατάλογο αυτόν. Η οδηγία εκείνη ορίζει στο άρθρο της 16 ότι ένα κράτος μέλος δύναται, κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου δέκα ετών, να συνεχίσει να εφαρμόζει το ισχύον σύστημά του ή τις ισχύουσες πρακτικές του για τη διάθεση βιοκτόνων στην αγορά. Ειδικότερα, δύναται, σύμφωνα με τους υπάρχοντες εθνικούς κανόνες, να επιτρέψει τη διάθεση στην αγορά, εντός της επικράτειάς του, βιοκτόνου προϊόντος που περιέχει δραστικές ουσίες οι οποίες δεν έχουν καταχωρηθεί για προϊόν αυτού του είδους στο παράρτημα I ή I A της οδηγίας 98/8. Οι δραστικές αυτές ουσίες πρέπει να βρίσκονται στην αγορά το πολύ είκοσι τέσσερις μήνες από την έναρξη ισχύος της οδηγίας 98/8, ως δραστικές ουσίες βιοκτόνου που χρησιμοποιείται για άλλους σκοπούς εκτός από την επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη και την έρευνα και ανάπτυξη τεχνικών διεργασιών.

45 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 91/414 δεν έχει εφαρμογή όταν σε κράτος μέλος υποβάλλεται βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 2, της ίδιας οδηγίας αίτηση πρώτης άδειας διαθέσεως στην αγορά φυτοπροστατευτικού προϊόντος κοινόχρηστης ονομασίας το οποίο περιέχει δραστική ουσία που δεν περιλαμβάνεται στο παράρτημα I της οδηγίας αυτής και που ήδη υπάρχει στην εγχώρια αγορά δύο χρόνια μετά την ημερομηνία κοινοποιήσεως της εν λόγω οδηγίας, οπότε το πιο πάνω κράτος μέλος δεν οφείλει να εξετάσει την αίτηση αυτή σύμφωνα με τις επιταγές του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', σημεία i έως v, και στοιχεία γ' έως στ', της οδηγίας αυτής.

Επί του δευτέρου, τρίτου και τετάρτου ερωτήματος

46 Ενόψει της απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο ερώτημα.

Επί των δικαστικών εξόδων

47 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η Γαλλική Κυβέρνηση καθώς και η Επιτροπή, που υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με διάταξη της 14ης Ιουλίου 1998 το High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Divisional Court), αποφαίνεται:

Το άρθρο 8, παράγραφος 3, της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1991, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων, δεν έχει εφαρμογή όταν σε κράτος μέλος υποβάλλεται βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 2, της ίδιας οδηγίας αίτηση πρώτης άδειας διαθέσεως στην αγορά φυτοπροστατευτικού προϊόντος κοινόχρηστης ονομασίας το οποίο περιέχει δραστική ουσία που δεν περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι της οδηγίας αυτής και που ήδη υπάρχει στην εγχώρια αγορά δύο χρόνια μετά την ημερομηνία κοινοποιήσεως της εν λόγω οδηγίας, οπότε το πιο πάνω κράτος μέλος δεν οφείλει να εξετάσει την αίτηση αυτή σύμφωνα με τις επιταγές του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', σημεία i έως v, και στοιχεία γ' έως στ', της οδηγίας αυτής.

Gulmann Puissochet Schintgen

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 3 Μαΐου 2001.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

C. Gulmann